

CINE STRICĂ ȘI CINE REPARĂ

Există un vechi obicei al anumitor categorii de oameni, obicei devenit acut și lucrativ în ultimii 45 de ani, de a atribui cuiva gânduri pe care nu le-a gândit, intenții pe care nu le-a avut și spuse pe care nu le-a spus. Cine s-a obișnuit cu acest mod de a falsifica biografiile și bibliografiile altora, de a le ajusta gândurile și vorbele, nu se poate dezobișnui nici acum, când, credeam, a venit momentul ieșirii din minciună.

Dimpotrivă, febra disculpărilor și inculpărilor postcomuniste produce noi falsificări, pe care nu putem să le atribuim decât unor teribile inerții și reflexe de comportament, agravate de sentimentul, îndeobște nemărturisit, al propriei vinovății.

Într-o scrisoare publicată în nr.11/1991 al "României literare" și care sper să intre în volumul de Correspondență al dramaturgului, volum ce se anunță de pe acum destul de bogat, dl. P. Everac îi atribuie domnului Nicolae Manolescu un text semnat Cronicar, deci o atribuire prezumtivă și prezumțioasă.

În aceeași scrisoare, dl. Everac se aruncă, riscant pentru domnia-sa, și în alte prezumții, care nu fac decât să-i confirme consecvența cu sine. Astfel, dl. Everac scrie: "Nemulțumit de decăderea revistei ce o conduce și de reproșul ce i l-am făcut de a nu publica texte dramatice românești, di.Solomon arată că...". Nu mi-am exprimat niciodată - nici în scris, nici oral - nemulțumirea privind "decăderea" revistei pe care o conduc. Este, deci o nouă invenție a d-lui Everac. E dreptul domniei-sale să fie nemulțumit că revista a "decăzut" (în acest caz, îl invit să citească dacă nu revista, măcar ceea ce se scrie despre ea în alte publicații și să se informeze asupra tirajului - triplu față de cel al vechii publicații pe care o regretă atât de înduioșător...), dar să nu-mi atribuie mie această "nemulțumire", cu atât mai mult cu cât părerea mea despre revistă este opusă celei a d-lui Everac. Nu m-ar mira ca, într-o bună zi, să aflu că interzicerea de a mi se juca unele piese a fost provocată de propria mea nemulțumire față de ele.

În aceeași ordine a neadevărurilor strecurate grațios, di.Everac îi scrie d-lui Nicolae Manolescu: "Nu am nici o vină că autoritatea mea în materie de teatru - fără vreo funcție administrativ-politică a depășit-o pe a D-voastră în materie literară și a condus la urmări pe care le socotesc deplorabile". (Este vorba de interzicerea spectacolului Conu Leonida față cu reacțiunea al lui Dominic Dem-

binski.) Nu este chiar exact că dl. Everac nu a deținut nici o funcție administrativ-politică, întrucât a fi membru în biroul, sau cum s-o fi numit, FUS, FDUS ori ODUS, "partid" al cărui conducător era, firește, Nicolae Ceaușescu iar subconducător Tamara Dobrin, aceeași care hotărâ, administrativ, destinele teatrului românesc, nu înseamnă a nu deține nici o funcție (cel puțin) politică. În continuarea frazei citate mai sus, dl. Everac scrie un lucru de-a dreptul uluitor: "Chestiunea a fost însă repede reparată și peste câțiva ani dl. Dembinski îmi făcea o amiabilă vizită la domiciliu...". Ce vrea să spună "chestiunea a fost însă repede reparată"? Din câte știm noi, spectacolul lui Dominic Dembinski, odată interzis, a rămas bun interzis și n-a mai fost reluat. Cât privește "vizita amiabilă" a d-lui Dembinski la domiciliul d-lui Everac ar putea fi considerată "o reparație", dar nu pentru dl. Dembinski, ci pentru dl. Everac. Cu alte cuvinte, tot cel care strică trebuie reparat.

DUMITRU SOLOMON